

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

PRIJEDLOG
ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE
DUHANSKIH PROIZVODA
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, rujan 2008.

PRIJEDLOG ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH PROIZVODA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Hrvatski sabor donio je Zakon o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda 12. studenoga 1999. godine ("Narodne novine", br. 128/99), a isti je noveliran 2000. godine ("Narodne novine", br. 55/00). Ovim Zakonom se u cilju zaštite zdravlja građana utvrđuju mjere za smanjenje i ograničavanje uporabe duhanskih proizvoda, štetni sastojci cigareta i obvezne oznake na pakiranjima duhanskih proizvoda, preventivne mjere protiv pušenja te nadzor nad provedbom toga Zakona.

Navedeni Zakon bio je sukladan tada važećim direktivama Europske unije o označavanju duhanskih proizvoda, zabrani oglašavanja određenih vrsta duhana za oralnu uporabu te o najvećoj dopuštenoj količini katrana u cigaretama (Direktiva Vijeća 89/622/EEZ od 13. studenoga 1989. i Direktiva Vijeća 90/239/EEZ od 17. svibnja 1990.).

- Povijesno gledano, stavovi prema konzumaciji duhana mijenjali su se od njegova donošenja u Europu – od shvaćanja da je duhan «panacea» tj. da liječi sve bolesti do toga da se pušače kažnjavalo. U prvim desetljećima 20. stoljeća pušenje je postalo opće prihvaćenom društvenom navikom.

Nakon niza zapažanja o štetnosti duhanskog dima, znanstvena istraživanja štetnih učinaka pušenja na zdravlje započela su pred sedamdesetak godina. Engleski liječnici R. Doll i A. B. Hill 1952. godine prvi su na skupini od 40 000 liječnika dokazali uzročnu povezanost između pušenja i karcinoma bronha i pluća, te infarkta miokarda i kronične opstruktivne plućne bolesti.

Objavom Izvještaja američke zdravstvene službe o pušenju i zdravlju (Surgeon General's Report on Smoking and Health) 1964. godine pušenje je definitivno proglašeno rizičnim čimbenikom za zdravlje i uzrokom niza bolesti koje dovode do prijevremenog umiranja i znatno smanjuju kvalitetu života. Od tada se u svijetu provode brojna klinička, laboratorijska i epidemiološka istraživanja o učincima pušenja na zdravlje koja su potvrdila da konzumiranje duhana i duhanskih proizvoda, i to posebice pušenje cigareta, ali i izloženost duhanskom dimu iz okoliša odnosno tzv. pasivno pušenje, znatno pridonose obolijevanju i prijevremenom umiranju od niza bolesti.

Najčešći oblik konzumacije duhanskih proizvoda u nas je pušenje cigareta. Sagorijevanjem jedne cigarete nastaju oko 2 litre duhanskog dima, koji sadrži preko 4000 kemijskih sastojaka. Najzastupljeniji sastojci duhanskog dima su dušik, ugljični dioksid, kisik, nikotin, ugljični monoksid, policiklički aromatski ugljikovodici, metali (kadmij, arsen, olovo itd.) i cijanovodik. (Tablica 1.)

Tablica 1.

Vrsta i postotak zastupljenosti značajnih sastojaka duhanskog dima

Vrsta tvari	Postotak
Dušik	55%
Ugljikov dioksid	14%
Kisik	13%
Nikotin	0.6-15%
Ugljikov monoksid	5%
Policiklički aromatski ugljikovodici	0.5%
Metali /kadmij, olovo, arsen/	0.2%
Cijanovodik	0.1%

Izvor: Edukacijski CD «Zašto(ne) pušim», MZSS RH, Zagreb, 2005.

Jedna od najštetnijih tvari u duhanskom dimu je nikotin koji izaziva ovisnost, neposredno u malim dozama potiče, a u velikim inhibira živčane impulse. U središnjem živčanom sustavu nakon početne ekscitacije (dišni centar, vazomotorni centar, centar za povraćanje) porastom doze javljaju se prvo tremor i konvulzije, a daljnim porastom do smrtno doze nastupa paraliza i smrt.

Djelovanjem nikotina na nadbubrežnu žlijezdu oslobađa se adrenalin i noradrenalin, što dovodi do povećanja frekvencije srca, konstrikcije malih krvnih žila i povišenja krvnog tlaka. Uz navedene učinke sastojci duhanskog dima inhalirani u pluća prelaze u krvotok i uzrokuju oštećenja na endotelnim stanicama krvnih žila. Smatra ih se aktivatorima pucanja aterosklerotskog plaka i sudionicima u trombogenezu.

Za pedesetak sastojaka duhanskog dima dokazano je da imaju kancerogeno djelovanje. To su pretežito tvari iz katrana (primjerice policiklički aromatski ugljikovodici), ali i niz drugih kancerogena kao što su toluidin, uretan, polonij, naftilamin, vinilklorid itd. Pušenje se danas smatra glavnim čimbenik rizika za nastanak raka bronha i pluća, usne šupljine, ždrijela (nazo-, oro- i hipofarngisa), nosne šupljine i paranazalnih sinusa, grkljana, jednjaka, gušterače, bubrega, mokraćnoga mjehura, a i planocelularni karcinom vrata maternice, rak želuca i mijeloidna leukemija češći su u osoba koje puše.

Jedan od štetnih sastojaka duhanskog dima jest i ugljikov monoksid (CO) koji se 200 puta brže veže uz hemoglobin nego kisik. Kod pušača 10 do 15% hemoglobina može biti vezano s CO, što znatno smanjuje opskrbu organizma kisikom, a osobito je štetno za osobe sa srčanim bolestima, posebice anginom pectoris. Također povećava propusnost stijenki krvnih žila za kolesterol i pospješuje stvaranje aterosklerotskog plaka. Kod trudnica koje puše, ugljikov monoksid smanjuje opskrbu ploda kisikom, što nosi rizik za razvoj čeda. Stoga one češće rađaju djecu male porođajne težine, a i iznenadna smrt dojenčeta češća je kod djece izložene pasivnom pušenju.

Duhanski dim sadrži i iritanse koji dovode do oštećenja funkcije cilijarnog epitela, sužavanja bronhiola i do razvoja kronične opstruktivne plućne bolesti (KOPB).

Pušenje znatno utječe i na reproduktivno zdravlje. Pojedina istraživanja su pokazala da žene koje puše više od 20 cigareta na dan imaju veći rizik od primarne tubarne neplodnosti i izvanmaternične trudnoće. Žene koje puše tijekom trudnoće imaju i veći rizik rađanja djece male porođajne težine, fetalne smrti i prijevremenog porođaja.

Isto tako žene koje puše imaju češće menstrualne poremećaje (dismenoreja, neredovite menstruacije itd.) te 2 do 3 godine raniji nastup menopauze, a s time i raniji prestanak protektivnog učinka estrogena u smislu razvoja osteoporoze i bolesti srca i krvnih žila.

Procijenjeni postotak smrti vezanih uz pušenje u razvijenim zemljama po dijagnozama, odnosno dijagnostičkim skupinama, spolu i pojedinim dobnim skupinama prikazuje Tablica 2.

Tablica 2.

PROCIJENJENI POSTOTAK SMRTI VEZANIH UZ PUŠENJE GODINE 1995. U RAZVIJENIM ZEMLJAMA, PO SPOLU, DOBI I UZROCIMA

Spol	Dob	Svi uzroci	Zloćudne novotvorine	Rak pluća	Rak usta, ždrijela, grkljana, jednjaka	Ostali rak	KOPB	Ostale respiratorne bolesti	Cirkulacijske bolesti	Ostalo
M	35-69	36	50	94	70	18	82	29	35	35
	Sve dobi	25	43	92	66	15	75	14	21	18
Ž	35-69	13	13	71	34	2	55	16	12	15
	Sve dobi	9	13	72	36	2	53	7	6	7
Ukupno	35-69	28	35	89	65	10	73	25	28	27
	sve dobi	17	30	87	60	8	66	10	13	12

Izvor: *Tobacco or Health: A global status report, WHO, 1997.*

Duhanski dim iz okoliša štetno utječe i na nepušače koji borave u zadimljenom prostoru i izloženi su tzv. pasivnom pušenju. Prema Izvješću Svjetske zdravstvene organizacije - Međunarodne agencije za istraživanje raka (IARC) koje se citira i u „Zelenom dokumentu” Europske komisije iz siječnja 2007. godine, duhanski dim iz okoliša ili pasivno pušenje klasificirano je kao karcinogen za ljude. Prema istom izvješću nepušači koji žive s pušačima imaju 20-30% veći rizik za razvoj karcinoma bronha i pluća, dok se povećani rizik za ovu lokalizaciju raka uslijed izloženost duhanskom dimu na radnom mjestu procjenjuje na 12-19%.

Rizik za koronarnu bolest također je veći 25-30% kod nepušača koji žive sa pušačima, a prema novijim istraživanjima mogao bi biti i veći. Najnovija istraživanja također ukazuju da izloženost duhanskom dimu iz okoliša gotovo udvostručuje rizik od makularne degeneracije u starijoj životnoj dobi – glavnog uzroka gubitka vida u Europskoj uniji.

Većina štetnih učinaka duhanskog dima raste s dozom izloženosti, ali su učinci manji kod pasivnih nego kod aktivnih pušača. Jedino za bolesti srca porast nije linearan, već izloženost duhanskom dimu iz okoliša dovodi do rizika koji je približno polovina onog kod pušača.

Glavno mjesto izloženosti duhanskom dimu iz okoliša uz dom je radno mjesto. Informacijski sustav izloženosti karcinogenima (CAREX) navodi duhanski dim iz okoliša kao drugi najčešći uzrok izloženosti karcinogenima, iza solarnog zračenja, u državama članicama Europske unije prije 2004. godine.

Studija provedena 2001-2002. u sedam europskih gradova pokazala je da je duhanski dim prisutan u većini javnih prostora, uključujući prostore za provođenje slobodnog vremena, ugostiteljske objekte, transport, bolnice i prostore za edukaciju. Najviše koncentracije duhanskog dima iz okoliša nađene su u barovima i diskotekama, s time da je 4-satna ekspozicija u diskotekama slična kao živjeti s pušačem jedan mjesec.

Dojenčad i mala djeca izložena duhanskom dimu iz okoliša (pasivno pušenje) češće imaju upale pluća, bronhitis, astmu, druge bolesti dišnog sustava i smanjenje plućne funkcije te akutne i kronične upale srednjeg uha. Sindrom iznenadne smrti dojenčeta u kolijevci također je češći kod dojenčadi izložene duhanskom dimu.

Svjetska zdravstvena organizacija procjenjuje da u razvijenim zemljama svijeta puši 41% muškaraca i 21% žena, a u zemljama u razvoju 48% muškaraca i 8% žena (uz napomenu da je broj žena koje puše u nizu zemalja u porastu), odnosno ukupno 1 milijarda i sto milijuna ljudi, a godišnje umire oko 5 milijuna ljudi.

U Hrvatskoj je početkom sedamdesetih godina 20. stoljeća, prema rezultatima velikog ispitivanja provedenog na reprezentativnom uzorku domaćinstava, pušilo 57,6% muškaraca i 9,9% žena u dobi 20 do 64 godine. Prema rezultatima temeljnih pokazatelja za potprojekt Promicanje zdravlja u okviru Prvog hrvatskog projekta zdravstva 1997. godine u Republici Hrvatskoj je pušilo 34,1% muškaraca i 26,6% žena u dobi 18-64 godine. Muškarci su „žešći” pušači od žena – 40% muškaraca i 12,5% žena izjavilo je da puši više od 20 cigareta na dan. Sve raniji početak pušenja također je zabrinjavajući podatak. Dok odrasli u istom istraživanju navode da su počeli pušiti pretežito u dobi 16 do 20 godina, danas se početak pušenja pomiče u sve mlađe dobne skupine.

Prema podacima zdravstvene ankete provedene 2003. godine u Republici Hrvatskoj je pušilo 27,4% osoba (33,8% muškaraca i 21,7% žena) u dobi 18 i više godina, što je manje od prevalencije pušenja u državama članicama Europske unije prije 2004. godine (28,4%) kao i novim članicama (33,8%) (baza podataka Svjetske zdravstvene organizacije). Po broju od 1736,7 cigareta konzumiranih po stanovniku 2000. godine Republika Hrvatska ima veći prosjek od zemalja Europske zajednice (1619,7), ali nešto manji od zemalja srednje i istočne Europe (1764,9). Procjenu proširenosti pušenja muškaraca i žena u dobi 15 i više godina u pojedinim zemljama Europe prikazuje Tablica 3.

Tablica 3.

PROCIJENJENA PREVALENCIJA PUŠENJA U DOBI OD 15 I VIŠE GODINA
U POJEDINIM ZEMLJAMA EUROPE

DRŽAVA	% SVAKODNEVNIH PUŠAČA
Albanija	39
Bosna i Hercegovina	37,6
Srbija i Crna Gora	36
Makedonija	36
Ruska federacija	35,8
Njemačka	33,9
Mađarska	33,8
Bugarska	32,7
Nizozemska	30,8
Francuska	30
Austrija	29
Hrvatska	27,4
Danska	26
Ujedinjeno Kraljevstvo	26
Italija	24
Irska	23,9
Slovenija	23,7
Finska	23
Belgija	20
Švedska	17,5
EU – stare članice	28,4
EU – nove članice	30,3

Izvor: WHO, Health for all database, siječanj 2006.

Prema procjenama Svjetske zdravstvene organizacije pušenje je u Republici Hrvatskoj vodeći uzrok opterećenja bolestima (izraženo pokazateljem DALYs) s udjelom od 15,8%, dok se na razini Europske regije SZO nalazi na drugom mjestu (iza povišenog krvnog tlaka) s udjelom od 12,3% (Tablica 4).

Tablica 4.

Čimbenik rizika	% DALYs
Pušenje	15,8
Povišeni krvni tlak	13,8
Povišeni kolesterol	10,7
Alkohol	9,7
Visoki ITM	9,2
Tjelesna neaktivnost	4,1
Malo voća i povrća u prehrani	3,2
Ukupno	66,5

Izvor: WHO, *The European Health Report 2005*

Pušenje je čimbenik rizika za tri vodeće skupine uzroka smrti u Republici Hrvatskoj 2005. godine - kardiovaskularnih bolesti, malignih bolesti i bolesti respiratornog sustava - koje u ukupnoj smrtnosti sudjeluju s 81,1%, a uzrokovale su preko 200.000 izgubljenih godina života.

Procijenjeni broj smrti vezanih uz pušenje u Republici Hrvatskoj, prema metodologiji koju preporuča Svjetska zdravstvena organizacija, a prema pojedinim dijagnozama, odnosno dijagnostičkim skupinama prikazuje Tablica 5.

Tablica 5.

Procijenjeni broj smrti vezanih uz pušenje po uzrocima u Hrvatskoj 2006. godine

Dijagnoze	% smrtnosti vezan uz pušenje	Procijenjeni broj umrlih
Rak pluća	87	2 364
Rak usta, ždrijela, larinksa, jednjaka	60	490
Ostali rak	8	731
KOBP	66	743
Ostale respiratorne bolesti	10	137
Cirkulacijske bolesti	13	3 329

Ostalo	12	1 152
Ukupno	17,7	8 946

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo /prema metodologiji preporučenoj od SZO/

Kardiovaskularne bolesti, maligne bolesti i bolesti respiratornog sustava značajno su zastupljene i u morbiditetnoj slici Republike Hrvatske. U uzrocima bolničkog liječenja 2005. godine zastupljene su s 36,2%, a u dijagnozama zabilježenim u djelatnosti opće medicine s 37,2%.

Sve ovo ističe značenje pušenja kao glavnog izbjegljivog rizičnog čimbenika za zdravlje i potrebu intenziviranja provođenja mjera sprječavanja i suzbijanja pušenja.

- Polazeći od činjenice da je pušenje i izlaganje duhanskom dimu vodeći čimbenik rizika po zdravlje, koji uzrokuje gotovo 5 milijuna smrti godišnje, 56. Svjetska zdravstvena skupština je 21. svibnja 2003. godine (rezolucija WHA 56.1) usvojila Okvirnu konvenciju o nadzoru nad duhanom (u daljnjem tekstu: Okvirna konvencija). Cilj je Okvirne konvencije zaštita sadašnjih i budućih naraštaja od štetnih zdravstvenih, socijalnih, ekoloških i gospodarskih posljedica uporabe duhanskih proizvoda i izlaganja duhanskom dimu. Okvirna konvencija sadrži mjere usmjerene smanjenju potražnje i opskrbe duhanom koje će se provoditi na nacionalnim, regionalnim i međunarodnim razinama kako bi se sustavno značajno smanjila uporaba duhana i izlaganje duhanskom dimu.

Okvirna konvencija sadrži:

- mjere koje se odnose na smanjivanje potražnje duhana, uključujući određivanje cijena i oporezivanje usmjereno smanjenju potražnje duhana kao i mjere koje se ne odnose na određivanje cijena, mjere zaštite od izlaganja duhanskom dimu, reguliranje sastojaka duhanskih proizvoda, obvezu objavljivanja sadržaja duhanskih proizvoda i emisije duhanskog dima, obvezu pakiranja i označavanja duhanskih proizvoda uz jasna i vidljiva zdravstvena upozorenja, edukaciju i izvješćivanje javnosti, zabranu oglašavanja, promidžbe i sponzoriranja, osiguranje stručne i ostale pomoći za odvikavanje od pušenja,
- mjere za smanjenje duhanske ponude kao što je suzbijanje svih oblika nedozvoljene trgovine duhanskim proizvodima, uključujući krijumčarenje, nedozvoljenu proizvodnju i krivotvorenje, zabrana prodaje duhanskih proizvoda maloljetnim osobama i podrška uvođenju gospodarski održivih zamjenskih aktivnosti,
- mjere zaštite okoliša kod uzgoja i proizvodnje duhana,
- mjere utvrđivanja odgovornosti,
- znanstvenu i tehničku suradnju i razmjenu podataka,
- institucionalno uređenje i financijska sredstva,
- rješavanje sporova.

Okvirna konvencija stupila je na snagu 27. veljače 2005. godine nakon što ju je ratificiralo 40 država. Do sada je Okvirnu konvenciju potpisalo 168, a ratificiralo 152 države, od toga 23 članice Europske unije. Prva Konferencija država stranaka Okvirne konvencije održana je u Ženevi od 6. do 17. veljače 2006. godine.

Republika Hrvatska postala je članica Svjetske zdravstvene organizacije 11. lipnja 1992. godine te je pristupom toj međunarodnoj organizaciji pristala promicati njene ciljeve, koji uključuju međunarodnu suradnju na području unapređenja zdravstva. Republika Hrvatska Okvirnu konvenciju potpisala je u New Yorku 2. lipnja 2004. godine.

Hrvatski sabor donio je Zakon o potvrđivanju Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom 14. ožujka 2008. godine (Narodne novine - Međunarodni ugovori, br. 3/2008).

Potvrđivanjem Okvirne konvencije Republika Hrvatska pridružila se državama članicama Europske unije, koje su do sada ratificirale Okvirnu konvenciju te time potvrdila dosljednost svoje aktivne politike na području zaštite zdravlja, odnosno politike prevencije i suzbijanja uporabe duhana i duhanskih proizvoda.

- U provedbi mjera određenih Okvirnom konvencijom, a usmjerenih smanjenju potražnje i opskrbe duhanom kako bi se sustavno značajno smanjila uporaba duhana i izlaganje duhanskom dimu predlaže se donošenje Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda.

Predloženim zakonom domaće zakonodavstvo se također usklađuje i s pravnom stečevinom Europske unije na području uporabe duhanskih proizvoda.

Direktiva 2001/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2001. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, oglašavanju i prodaji duhanskih proizvoda sadrži odredbe o dopuštenim količinama katrana, nikotina i ugljičnog monoksida po cigareti, o podacima i upozorenjima koja se moraju nalaziti na pojedinačnim pakiranjima duhanskih proizvoda.

Direktiva 2003/33/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. godine sadrži odredbe o oglašavanju i sponzoriranju duhanskih proizvoda.

Prijedlog ovoga Zakona uvažava također i preporuke Rezolucije Vijeća i ministara zdravstva država članica Europske unije sa sastanka Vijeća od 18. srpnja 1989. godine o ograničavanju pušenja u javnim prostorima.

2. Osnovna pitanja koja se uređuju zakonom

Svrha predloženoga zakona jest utvrđivanje mjera za smanjenje i ograničavanje uporabe duhanskih proizvoda, štetnih sastojaka cigareta i obvezne oznake na pakiranjima duhanskih proizvoda te preventivne mjere protiv pušenja, a sve u cilju zaštite zdravlja građana.

- Sukladno Direktivi 2001/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća predloženim Zakonom zabranjuje se proizvodnja i promet cigareta koje sadrže više od:

- 10 mg katrana po cigareti,
- 1 mg nikotina po cigareti,
- 10 mg ugljičnog monoksida po cigareti.

Predloženo rješenje predstavlja novinu u odnosu na važeći Zakon kojim nije uređeno pitanje najviše dopuštene količine nikotina i ugljičnog monoksida po cigareti. Isto tako u odnosu na važeći Zakon kojim je zabranjena proizvodnja i promet cigareta koje sadrže više od 12 mg katrana po cigareti predlaže se zabrana proizvodnje i promet cigareta koje sadrže više od 10 mg katrana po cigareti.

- Prema odrednicama Direktive 2001/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća predloženi Zakon precizira sadržaj podataka te općih i dodatnih upozorenja koje mora sadržavati svako pojedinačno pakiranje duhanskih proizvoda

Svako pojedinačno pakiranje duhanskog proizvoda u prometu, osim duhana za oralnu uporabu i ostalih duhanskih proizvoda koji ne služe pušenju, mora imati otisnuto jedno od sljedećih općih upozorenja:

- »Pušenje ubija/pušenje može ubiti«
- «Pušenje ozbiljno šteti vama i drugima oko vas».

Opće upozorenje mora biti otisnuto na prednjoj strani pojedinačnog pakiranja duhanskog proizvoda i mora prekriti najmanje 30% vanjske površine pojedinačnog pakiranja.

Svako pojedinačno pakiranje duhanskog proizvoda u prometu, osim duhana za oralnu uporabu i ostalih duhanskih proizvoda koji ne služe pušenju, uz jedno od općih upozorenja mora imati otisnuto jedno od sljedećih dodatnih upozorenja:

- «Pušači umiru mlađi».
- «Pušenje uzrokuje začepljenje arterija i uzrokuje srčani i moždani udar».
- «Pušenje uzrokuje smrtonosni rak pluća».
- »Pušenje u trudnoći šteti vašem djetetu«.
- «Zaštitite djecu od udisanja vašeg cigaretnog dima».
- «Vaš liječnik ili ljekarnik može vam pomoći prestati pušiti».
- «Pušenje stvara izrazitu ovisnost, nemojte niti počinjati».
- «Prestanak pušenja umanjuje rizik smrtnih srčanih ili plućnih bolesti».
- «Pušenje može izazvati polaganu i bolnu smrt».
- «Potražite pomoć za prestanak pušenja /savjetujte se sa svojim liječnikom/ljekarnikom».
- «Pušenje može usporiti krvotok i prouzročiti impotenciju».
- «Pušenje uzrokuje starenje kože».
- «Pušenje može oštetiti spermu i smanjiti plodnost».
- «Dim sadrži benzene, nitrosamine, formaldehide i ugljikove cijanide».

Dodatno upozorenje mora prekriti najmanje 40% vanjske površine zadnje strane pojedinačnog pakiranja duhanskog proizvoda.

Predloženim zakonom također se precizno definira oblik i veličina podataka i navedenih upozorenja na pojedinačnom pakiranju duhanskih proizvoda.

Posebno se uređuje da na pojedinačnom pakiranju duhanskog proizvoda nije dopuštena uporaba izraza kao što su: «s malim količinama katrana», «light», «ultra-light», «mild», osobnih imena, slika, simbola ili drugih znakova koji bi mogli kod potrošača stvoriti utisak da se radi o manje štetnom proizvodu.

- U okviru mjera za smanjenje i ograničavanje uporabe duhanskih proizvoda, a sukladno Direktivi 2003/33/EZ Europskog parlamenta i Vijeća predloženim Zakonom se zabranjuje sponzoriranje događaja, aktivnosti ili pojedinaca s ciljem, učinkom ili mogućim učinkom izravne ili neizravne promidžbe duhanskog proizvoda ili uporabe duhana.

Predloženim zakonom zabranjuje se izravna i neizravna promidžba duhanskih proizvoda.

Pod neizravnom promidžbom duhanskog proizvoda smatra se prikazivanje logotipa i drugih znakova za označavanje duhanskog proizvoda na predmetima koji u smislu ovoga Zakona nisu duhanski proizvodi. Pod neizravnom promidžbom smatra se i besplatna ponuda duhanskih proizvoda na javnom mjestu i u javnim prostorima.

Zabranjuje se i oglašavanje proizvoda koji se ne smatraju duhanskim proizvodima, a koji svojim oblikom, nazivom i namjenom neposredno potiču potrošnju duhanskih proizvoda.

U cilju zaštite maloljetnika od štetnog utjecaja duhanskih proizvoda zabranjuje se prodaja duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina. Također, uređuje se da na svim prodajnim mjestima na kojima se prodaju duhanski proizvodi mora biti istaknuta oznaka o zabrani prodaje duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina. Ova oznaka mora biti istaknuta na vidljivom mjestu tako da se može pročitati s udaljenosti od deset metara.

- Predloženim zakonom uređuje se zabrana pušenja u svim zatvorenim javnim prostorima. Pod javnim prostorom u smislu predloženoga Zakona smatra se zatvoreni prostor namijenjen skupnom boravku ljudi, a obuhvaća prostore u građevinama u kojima se obavljaju djelatnosti iz područja zdravstva, zaštite djece, socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, trgovine, športa i rekreacije, ugostiteljstva i turizma, kulture i umjetnosti, prometa, uključujući čekaonice, prostorije za sastanke, sve dvorane za okupljanje ljudi, gledališta, javna prometna sredstva, dizala, kabine žičare, javne zahode te otvorene prostore namijenjene održavanju kazališnih i kino predstava, prostore školskih dvorišta, dvorišta zdravstvenih ustanova i druge prostore u kojima nepušači protiv svoje volje mogu biti izloženi duhanskom dimu.

Pod zatvorenim javnim prostorom u smislu predloženoga zakona smatra se prostor koji ima krov i potpuno zatvoreno više od polovice površine pripadajućih stijena. Pušenje je zabranjeno i u prostorima koji se po ovom zakonu ne smatraju zatvorenim javnim prostorom, a funkcionalni su dio prostora u kojima se obavlja djelatnost odgoja i/ili obrazovanja te zdravstvena djelatnost.

Prostori za pušenje nisu dopušteni u prostorima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost i djelatnost odgoja i obrazovanja.

Iznimno od navedenih zabrana dopušta se pušenje u posebnim za pušače određenim prostorima za smještaj gostiju sukladno propisima o ugostiteljskoj djelatnosti, u posebnim za pušače određenim prostorima u psihijatrijskim bolnicama i u posebnim za pušače određenim prostorima drugih pružatelja zdravstvene skrbi duševno bolesnim osobama kao i u prostorima za pušenje.

Prostor za pušenje mora biti uređen tako da iz njega nije moguć protok zraka onečišćenog duhanskim dimom u drugi prostor, ne smije biti namijenjen prijelazu u druge prostore i ne smije zauzimati više od 20% ukupne površine javnoga prostora. Također, prostor mora biti namijenjen isključivo pušenju te se u njemu ne smije konzumirati hrana niti piće.

Normativno uređenje zabrane pušenja u javnim prostorima različito je u pojedinim europskim državama.

Prema podacima Europske mreže za prevenciju pušenja iz siječnja 2008. stanje je u pojedinim državama sljedeće:

ZEMLJA	TRENDOVI
Austrija	Austrijski zakon o duhanu (431/1995, ažuriran 98/2001,74/2003) zabranjuje pušenje u razredima, konferencijskim prostorijama ili školskim sportskim zgradama, u zgradama koje su otvorene javnosti, školama ili sličnim ustanovama otvorenima djeci ili mladim ljudima, sveučilištima i ostalim obrazovnim ustanovama, javnom prijevozu, ali ne i na radnim mjestima. Osim u hotelijerskoj djelatnosti i sličnim radnim prostorijama koje koriste gosti (a ne samo zaposlenici) pušenje je zabranjeno na radnim mjestima (§30 AschG 159/2001) u prisutnosti nepušača (zaposlenici). Zakon o zaštiti radnika se provodi, ali nikakve sankcije nisu predviđene u slučaju kršenja koje se odnosi na zaštitu nepušača (§ 12, 13) prema Zakonu o duhanu (47/2006): samo je provedeno obilježavanje nepušačkih zona u 2007. Zabrana pušenja u školskim zgradama (također i za nastavnike) objašnjena je u 167/2004 i provedena u 2006.
Belgija	Od 1. siječnja 2006., pušenje je zabranjeno na svim zatvorenim radnim mjestima za koje je poslodavac nadležan i kojima radnici imaju pristup (radna mjesta i društveni objekti). Zabrana pušenja se također primjenjuje u prostorijama koje koriste samozaposlene osobe koje rade sa zaposlenicima kojima takvi zaposlenici imaju pristup. Pušenje je dozvoljeno samo u namjenskim, ventiliranim prostorijama za pušenje, ali poslodavac nije obavezan osigurati prostorije za pušenje. Od siječnja 2007. pušenje je dozvoljeno u restoranima samo u odvojenim prostorijama koje su u potpunosti izdvojene od ostatka zgrade i u kojima se ne servira hrana. Barovi i kafići su izuzeti od zabrane, no oni moraju imati odgovarajuću ventilaciju kao i zonu za nepušače.
Bugarska	Od 1. siječnja 2005., pušenje je zabranjeno na svim zatvorenim radnim mjestima za koje je poslodavac nadležan i kojima radnici imaju pristup (t.j. radna mjesta i društveni objekti). Pušenje je dozvoljeno samo u prostorijama koje su posebno namijenjene za tu svrhu, koje je poslodavac obavezan osigurati. Zabrana pušenja se također odnosi na sva javna mjesta poput restorana, barova, kafića itd. Na ovim mjestima pušenje je dozvoljeno samo u posebno ventiliranim prostorijama za pušenje. Zabrana reklamiranja primjenjuje se na televiziju i radio, tiskane medije, kina, vanjske prostore i indirektno na mjesta prodaje. Od 1. siječnja 2007., sponzoriranje državnih i međunarodnih priredbi od strane proizvođača duhana i duhanskih kompanija, te na Internetu zabranjeno je i primjenjuje se.
Cipar	Zaštitom Zdravstvenih unificiranih zakona (o pušenju) 2002.-2004. zabranjuje se pušenje na svim javnim mjestima, uključujući mjesta zabave (restorane, barove itd.), sve vladine zgrade, javni prijevoz i privatna vozila koja prevoze putnike mlađe od 16 godina. Vlasnici barova, restorana i kafića mogu, ukoliko tako odluče, rezervirati odvojen prostor za pušače, uz uvjet da je takav prostor dobro i učinkovito ventiliran. Pušenje na radnom mjestu regulirano je posebnim odredbama Zakona koje zahtijevaju da poslodavac surađuje sa zaposlenicima kako bi se sastavili propisi, koji moraju biti postavljeni na uočljiva mjesta u cilju zaštite nepušača od dima ostalih osoba na radnom mjestu. Odredbe zakona glede pušenja na radnom mjestu moraju se provjeriti i primijeniti od strane službenika Ministarstva rada koje je odgovorno za zdravlje i sigurnost na radnom mjestu.
Češka	U Češkoj je Zakon protiv pušenja stupio na snagu u siječnju 2006. Zakonom se zabranjuje pušenje na autobusnim, željezničkim i tramvajskim stanicama, u školama, kinima i kazalištima, sportskim dvoranama i administrativnim zgradama. Pušenje u restoranima je zabranjeno zakonom «u načelu», premda su odredbe zakona nejasne glede implementacije u vezi s «namjenskim zonama za pušenje» u restoranima u pogledu ventilacije.
Danska	Zakon broj 512, Zakon o okolišima bez dima, od 6. lipnja 2007. Novi zakon o prostorijama bez dima stupio je na snagu 15. kolovoza 2007. Zakonom se regulira pušenje na radnim mjestima, javnim zatvorenim prostorima, ustanovama i školama, javnom prijevozu i hotelijerskoj djelatnosti. U načelu pušenje nije dozvoljeno u zatvorenim prostorijama i javnom prijevozu. Postoje neke iznimke: na radnom mjestu poslodavac može odlučiti da je pušenje dozvoljeno u prostorijama namijenjenim za pušenje ili kabinama za pušenje i poslodavac također može dozvoliti pušenje u prostorijama u kojima radi samo jedna osoba. Svi restorani, kafići i ostala mjesta na kojima se jede i pije moraju biti bez dima, premda vlasnik može dozvoliti pušenje u za to namijenjenim sobama za pušenje ili u cijelom prostoru. Iznimke: pušenje je dozvoljeno ljudima koji borave u domovima za njegu i ostalim ustanovama koje pružaju usluge socijalno uskraćenima i mentalno bolesnima – ali samo u njihovim sobama. Zaposlenici mogu tražiti od korisnika ustanove da se suzdrži od pušenja dok oni rade u sobi. U Zakonu je navedeno da će ga se revidirati unutar iduće tri godine, stoga se revizija treba provesti do 15. kolovoza 2010.

Estonija	Zakon o duhanu iz 2001., ažuriran je i primjenjuje se od 5. lipnja 2005. te uvodi potpunu zabranu pušenja u svim zatvorenim privatnim ili javnim prostorima, koji su otvoreni javnosti, osim u za to namijenjenim, zatvorenim sobama ili prostorijama za pušenje s odvojenom ventilacijom (nije obvezujuće) u prostorima državne ili lokalne uprave, kulturnim ustanovama, rekreacijskim objektima, ustanovama u kojima se provodi više obrazovanje, uredskim prostorijama i ostalim javnim prostorijama poduzeća, lokalnim vlakovima i putničkim brodovima i onima na duge relacije i u prostorijama gdje su organizirane igre na sreću i kladionice. U barovima, restoranima, kafićima, noćnim klubovima i ostalim ugostiteljskim ustanovama određeno je da se potpuna zabrana pušenja počinje primjenjivati od 5. lipnja 2007. U tim objektima pušenje će biti dozvoljeno samo u zasebnim, zatvorenim sobama za pušenje sa zasebnim ventilacijskim sustavima, ali raspored prostorija nije obavezan. Pušenje također nije dozvoljeno u tunelima za pješake, javnom prijevozu uključujući taksije, zaklonima javnog prijevoza i ostalim mjestima navedenima ovim propisom.
Finska	Pušenje je u potpunosti zabranjeno u zdravstvenim, obrazovnim i vladinim objektima, zatvorenim radnim mjestima i uredima, kazalištima i kinima, premda se mogu omogućiti zasebne ventilirane prostorije za pušenje. Pušenje nije dozvoljeno u otvorenim prostorima koji su namijenjeni osobama mlađima od 18. Postoje djelomična ograničenja pušenja u restoranima i barovima: pušenje je dozvoljeno, premda ugostiteljski objekti čija površina premašuje 50 m ² moraju rezervirati polovinu sjedećih mjesta za nepušače. Nije dozvoljeno širenje duhanskog dima na prostorije za nepušače. Pušenje je u potpunosti zabranjeno u javnom prijevozu, premda se posebne sobe za pušenje mogu uvesti u vlakovima. U lipnju 2006. finski parlament je jednoglasno odobrio prijedlog zakona kojim se zabranjuje pušenje u barovima i restoranima u lipnju 2007. Zakon će dozvoljavati zasebne sobe za pušenje sa zasebnim ventilacijskim sustavom. Dozvoljeno je prijelazno razdoblje od dvije godine za one barove i restorane čije su prostorije za pušenje smještene tako da se dim ne širi na prostorije u kojima nema dima. Za te restorane zakon će stupiti na snagu u lipnju 2009.
Francuska	Sa stupanjem na snagu 1. veljače 2007., pušenje je zabranjeno u Francuskoj na radnom mjestu, školama, shopping centrima, zgradama javne administracije, stanicama, zračnim lukama, bolnicama, sportskim objektima i objektima za zabavu. Kafići, barovi, restorani, noćni klubovi i kafići gdje se puše nargile također su postali mjesta bez dima s 1. siječnja 2008. Prostorije za pušenje su dozvoljene ali su propisi vrlo strogi: u njima nema usluge, moraju zadržavati stalan podtlak od 5 hpa, imati automatska vrata te biti manje od 35 m ² . Vlada je također odlučila postrožiti kaznene mjere i povećati broj policijskog osoblja odgovornog za prijavak kršenja. Sve osobe zatečene kako puše u nepušačkim zonama mogu biti kažnjene u iznosu do € 68 i vlasnici koji ne provode propise o nepušenju kažnjavaju se s fiksnom kaznom od € 135. Policijskim službenicima u ovoj zadaći pomažu inspektori javnog zdravstva i rada, koji moraju provjeravati da se pepeljare ne ostavljaju u uredskim prostorima, da je prikladno znakovlje na mjestu i da su prostorije za pušenje, u mjeri u kojoj postoje, u skladu sa novim propisima.
Njemačka	Pušenje nije dozvoljeno u zatvorenim objektima Njemačke Savezne Vlade i u javnom prijevozu (uključujući taksije) od rujna 2007. Krajem 2007., savezne države (tzv. Länder) zabranile su pušenje u svim zatvorenim objektima koji se koriste za zdravstvene usluge, obrazovanje, rekreaciju ili sport i u restoranima, kafićima, barovima i diskotekama. Ovisno o državi, pušenje je dozvoljeno u zasebnim, zatvorenim prostorijama. Nadalje, u nekim državama, pušenje je dozvoljeno u šatorima za vrijeme festivala piva, vina i slično u Bavarskoj, no hotelijerski sektor je u potpunosti bez dima. Pušači i vlasnici koji krše zakon kažnjavaju se.
Grčka	Neki propisi u Grčkoj uključuju potpune zabrane pušenja na određenim javnim mjestima, premda svi dopuštaju zasebne prostore za pušenje. Zabrana pušenja primjenjuje se u javnom prijevozu.
Mađarska	Zakonom XCIII iz 1993. o sigurnosti u industriji zahtjeva se od poslodavaca da osiguraju odgovarajuću zaštitu nepušača na radnom mjestu. Mogu se osigurati namjenske prostorije za pušenje. Zakon XXXI iz 1997. o zaštiti djece i upravljanju zakonskim skrbništvom sadrži odredbu prema kojoj svako dijete ima pravo na zaštitu od opasnosti iz okoliša i stvari koje su štetne za zdravlje. Zakon XLII iz 1999. je najvažniji propis koji se odnosi na pušenje na javnim mjestima. Zakonom o zaštiti nepušača i reguliranju prodaje, oglašavanju i uporabi duhana utvrđeno je da je: (a) pušenje zabranjeno s iznimkom prostora koji su namijenjeni za pušenje (1) unutar bilo kojeg zatvorenog objekta javnih ustanova koje su otvorene za korisnike usluga; (2) u javnom prijevozu; (3) tijekom djelatnosti koje se odvijaju u

	<p>zatvorenom objektu; (4) na radnom mjestu, kako je previđeno zasebnim propisom i kako je regulirano politikom poslodavca; (b) nije dozvoljeno namijeniti prostor ili prostorije za pušenje (1) unutar jedinica primarne zdravstvene zaštite, te onih za specijalističku njegu pokretnih bolesnika; (2) u maloprodajnim apotekama s otvorenim pristupom za pacijente; (3) u prostorijama ustanova javnog obrazovanja kojima studenti imaju pristup; (4) u vrtićima ili boravišnim jedinicama u kojima se skrbi o djeci; (5) u jedinicama socijalne skrbi; (6) u objektima javnog prijevoza, uključujući vlakove kojima se putuje na i sa posla kao i autobuse koji prometuju u domaćem međugradskom javnom prijevozu prema rasporedu; (7) u zatvorenim prostorima sportskih objekata projektiranim za sportske aktivnosti; (c) prostorija namijenjenih pušenju neće biti unutar istog prostora (npr. u restoranu) osim ako se zrak u tom zatvorenom prostoru može odvojiti od ostalog djela ili ako se odvajanje može izvršiti korištenjem prikladnih ventilacijskih tehnika; (d) Služba nacionalnog javnog zdravstvenog i medicinskog službenika je imenovana kao odgovorno nadležno tijelo za provođenje ovog propisa i primjenjivanje kazni kako je utvrđeno ovim zakonom; (e) mladima ispod 18 godina nije dozvoljeno pušenje čak niti na mjestima gdje je pušenje inače dozvoljeno. Amandmanom Zakona XLII iz 1999., od 19. prosinca 2005., vrtići, jedinice primarne zdravstvene zaštite, odjeli i bolničke jedinice za dječju skrb proglašeni su mjestima u potpunosti bez dima. Škole i radna mjesta mogu se proglasiti mjestima bez duhanskog dima ukoliko se većina poslodavaca slaže sa uvođenjem propisa koji zabranjuju pušenje.</p>
Island	<p>Na Islandu se primjenjuje potpuna zabrana na radnom mjestu, uz mogućnost posebno namijenjenih i ventiliranih soba za pušenje. Pušenje je u potpunosti zabranjeno u školama, malim školama, vrtićima, prostorijama koje su namijenjene djeci i mladeži, društvenim, sportskim i slobodnim aktivnostima; na javnim skupovima u zatvorenom koja su u prvom redu namijenjena djeci i mladeži, te u javnom prijevozu. Pušenje je zabranjeno u svim restoranima, barovima, kafićima, pubovima i noćnim klubovima sa stupanjem na snagu od 1. lipnja 2007.</p>
Irska	<p>Zakon o javnom zdravlju donesen je 29. ožujka 2004.: uvedena je potpuna zabrana pušenja na radnom mjestu, uključujući barove, restorane, bez namjenskih prostorija za pušenje. Zakon se ne primjenjuje na hotelske spavaće sobe, zatvore ili psihijatrijske bolnice. Pušenje je također zabranjeno u javnom prijevozu.</p>
Italija	<p>Talijanski propisom donesenim u siječnju 2005. propisuju se radna mjesta bez dima, uključujući barove i restorane, ali dozvoljava se mogućnosti namjenskih, zatvorenih, odvojenih, ventiliranih prostorija za pušenje (opskrbljenima ekstraktorima za dim). Poslovne djelatnosti se mogu kazniti iznosom do € 2000 ukoliko se ne pobrinu da se njihovi gosti suzdrže od pušenja, dok se sami pušači mogu kazniti s iznosom od € 275 za uzastopno ignoriranje novih pravila.</p>
Latvija	<p>Pušenje je zabranjeno u obrazovnim ustanovama, s iznimkom sveučilišta, gdje je pušenje dozvoljeno u prostorijama za pušenje. Pušenje je zabranjeno u zdravstvenim ustanovama i ustanovama za rehabilitaciju, uz iznimke koje su spomenute u posebnim propisima za određenu ustanovu (posebno namijenjene prostorije za pušenje ili prostori za pušenje su dozvoljeni). Potpuna zabrana pušenja primjenjuje se u zoni od 10 metara oko ulaza u općinske ili vladine objekte, na stanicama javnog prijevoza i na stubištima stambenih zgrada. Pušenje je zabranjeno na radnim mjestima na zatvorenom, uredima, kazalištima i kinima, uz iznimku prostorija za pušenje. Pušenje je u potpunosti zabranjeno u javnom prijevozu, no vlakovi, brodovi i zračni prijevoz koji voze na velike udaljenosti imaju prostore namijenjene za pušenje. U kafićima, restoranima i ostalim javnim ugostiteljskim ustanovama, dvoranama za kockanje i kockarnicama vlasnici moraju uvesti prostorije za nepušače, ne manje od 50% od ukupne površine ustanove. Lokalne općine imaju pravo ograničiti pušenje u parkovima, na trgovima, plažama i sličnim javnim područjima izdavanjem općinskih pravilnika.</p>
Litva	<p>Propis kojim se zabranjuje pušenje u kafićima, restoranima, barovima, noćnim klubovima, diskotekama i ostalim javnim ustanovama, koji je litvanski parlament odobrio u svibnju 2006., stupio je na snagu 1. siječnja 2007. Vlasnici ustanova koji će biti uhvaćeni kako krše zakon i dozvoljavaju svojim gostima pušenje mogu biti kažnjeni iznosom do € 1400.</p>
Luksemburg	<p>Propis iz 1994. koji se odnosi na odredbe koje propisuju zakonski minimum u pogledu zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu: zakon regulira pušenje na javnom mjestu. Nakon glasanja u parlamentu 13. srpnja 2006., donesen je propis koji sadrži potpunu zabranu reklamiranja i sponzoriranja, plus zabranu pušenja na pojedinim radnim mjestima: poglavito restoranima (premda su dozvoljene odvojene prostorije za pušenje ukoliko njihova površina iznosi manje od 25% ukupne površine ugostiteljskog objekta) i kafićima (sa zabranom u periodu u kojem se poslužuje hrana), potpuna zabrana u školama kao i u javnim zgradama,</p>

	<p>autobusima i vlakovima. Što se tiče propisa na radnom mjestu, poslodavac je obavezan poduzeti sva razumna nastojanja kako bi osigurao da su radnici zaštićeni od pasivnog pušenja. Zabrana pušenja na javnim mjestima stupila je na snagu 5. rujna 2006. Pojedinci koji prekrše zabranu pušenja moraju platiti do €250, a ustanove/poduzeća mogu biti kažnjeni do iznosa od €1000.</p>
Malta	<p>Posljednji propisi o zabrani pušenja na javnim mjestima su LN 414, doneseni su 14. rujna 2004. Ti propisi zabranjuju pušenje u zatvorenim privatnim ili javnim prostorijama koje su otvorene javnosti, osim u namjenskim prostorijama za pušenje i uključujući radna mjesta (LN 414, Stavak 3). Zabrana uključuje barove i restorane i dozvoljava mogućnost namjenskih, zatvorenih i ventiliranih prostorija za pušenje. Namjenski prostori za pušenje moraju biti zatvoreni, te izgrađeni na poseban način. Prostorije za pušenje moraju biti u skladu s propisima koje je odredilo Malteško normativno nadležno tijelo. U slučaju kršenja, kazne mogu iznositi do €1250. Nadalje, LN 406 donesen 23. prosinca 2005., zabranjuje reklamiranje i promoviranje duhanskih proizvoda.</p>
Nizozemska	<p>U Nizozemskoj je provedena potpuna zabrana na radnim mjestima, uz izuzetak barova i restorana i uz mogućnost namjenskih prostorija za pušenje.</p>
Norveška	<p>Norveški propis protiv pušenja koji je uveden u lipnju 2004. uključuje potpunu zabranu pušenja u barovima i restoranima, ali nije toliko strog na drugim radnim mjestima gdje su dozvoljene namjenske prostorije za pušenje.</p>
Poljska	<p>Zakon o zaštiti javnog zdravlja od učinka uporabe duhana donesen je 1995., te izmijenjen 1999. i 2003.: ovaj zakon uključuje zabranu pušenja na javnim mjestima.</p> <p>1. Pušenje je zabranjeno na slijedećim mjestima, uz iznimku prostora koji su izričito namijenjeni pušačima:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) zdravstvenim ustanovama (vidjeti odredbu u stavku 2), (b) školama i ostalim obrazovnim objektima, (c) zatvorenim prostorima u prostorijama koje pripadaju ustanovama gdje je pojedinac zaposlen i ostalim zgradama u kojima se pružaju javne usluge, kao i u malim jednosobnim gastronomskim zgradama, osim u posebno namijenjenim prostorima. <p>Vlasnik ili unajmljivač prostora je odgovoran za primjenu zabrane pušenja na mjestima spomenutima u stavku 1.</p> <p>2. U posebnim slučajevima, liječnik koji obavlja svoju dužnost može izuzeti pacijenta koji boravi u zdravstvenoj ustanovi od zabrane pušenja duhanskih proizvoda.</p> <p>3. Ministar obrane, Ministar unutarnjih poslova i Ministar pravosuđa izdaju uredbe kojima se navode pravila za dozvoljavanje uporabe duhana u prostorijama zgrada koje su pod njihovom kontrolom.</p> <p>Vijeće općine (tzv. gmina) može usvojiti odluku kojom se mjesta koja nisu spomenuta u stavku 1. proglašavaju javnim mjestima bez dima unutar teritorija općine.</p>
Portugal	<p>Od 1. siječnja, 2008., pušenje je zabranjeno u svim vladinim zgradama bez iznimke, radnim mjestima, unajmljenom smještaju, prihvatnim područjima, zdravstvenim i medicinskim objektima, domovima za umirovljenike, sirotištima, svim obrazovnim i sportskim objektima, muzejima, knjižnicama, kazalištima, ustanovama koje prodaju hranu i piće, zračnim lukama, autobusnim i željezničkim stanicama, zaklonjenim parkiralištima i prostorijama s bankomatima. No, zakon kaže da se mogu odrediti prostori za pušenje u bilo kojim jedinicama ili objektima u kojima se ljudi liječe zbog duševnih bolesti. Zatvori također imaju mogućnost odrediti odvojene smještajne kapacitete za pušače. Prostori za pušenje mogu zauzimati do 30% ukupne površine ili do 40% površine, ukoliko je prostor za pušenje u potpunosti odvojen u slučaju zatvorenih javnih mjesta većih od 100 m². Svaka zgrada koja je manja od 100 m² mora odabrati oznaku i može se odlučiti da li će dozvoliti pušenje. U ovom se slučaju znak koji to kazuje mora se staviti ispred ulaza i unutra moraju biti postavljeni zidovi ili odjeljci i ventilacijske jedinice. Hoteli mogu odrediti katove i prostorije na odnosno u kojima je dozvoljeno pušenje (do 40% od ukupne površine).</p>
Rumunjska	<p>Zakon broj 349/2002 za sprečavanje i borbu protiv učinaka uporabe duhanskih proizvoda stupio je na snagu u prosincu 2002. Pojedini amandmani bili su primjenjivani od 31. prosinca 2004., kao i neke posebne odredbe (uključujući odredbe koje reguliraju zabranu pušenja na javnim mjestima od 31. prosinca 2006.) Zakonom se uvodi potpuna zabrana pušenja u zdravstvenim ustanovama, kako privatnim tako i javnim. Barovi, restorani, diskoteke i svi ostali prostori sa sličnom funkcijom imaju obvezu markirati prostor za pušače i nepušače, te jamčiti da je postavljena ventilacija, osim ako vlasnik ne odluči da je u lokalu pušenje zabranjeno i ako ne postavi vidljivo znakovlje u tom smislu. Pušenje je zabranjeno na zatvorenim javnim mjestima, uz iznimku namjenskih prostorija za pušenje. Zakonom se</p>

	propisuju slijedeće definicije: «Zatvoreni javni prostori =svi prostori u javnim ustanovama, na centralnoj ili lokalnoj razini, kao i ekonomske ustanove i kompanije, također i hotelijerske, trgovačke, javne ili privatne ustanove za kulturu, obrazovanje, sport, sav javni promet, autobusne/željezničke stanice, zračne luke, uključujući zatvorene prostore na radnim mjestima ili bilo koje druge prostore propisane zakonom.» «Zatvoreni prostori na radnom mjestu=svi prostori u zgradi, poput industrijskih zgrada, skladišnih zgrada, prostorija za sastanke, hodnika, prolaza, WC-a, dizala, ureda i/ili bilo kojih drugih soba koje su namijenjene za uporabu od strane dvije ili više osoba».
Slovačka	Zakonom 330/1996 o Sigurnosti i zaštiti zdravlja na radnom mjestu, koji je na snazi od 1997. obvezuju se poslodavci da zabrane pušenje na radnim mjestima gdje rade nepušači. Zakon o zaštiti nepušača izmijenjen je 1. studenog 2005.: škole, zdravstveni i društveni objekti, t.j. zgrade i susjedni prostori su u potpunosti bez dima. Ugostiteljska/hotelijerska djelatnost zadržala je prethodni dogovor prema kojem su zone bez dima obavezne samo u restoranima i ostalim objektima u kojima se servira hrana.
Slovenija	Zakonom se propisuje zabrana pušenja u bolnicama i školama. Trenutno postoje ograničenja na javnim mjestima, uz iznimku restorana koji imaju prostore namijenjene za pušenje. Slovensko Ministarstvo zdravstva predložilo je javnu raspravu o novom nacrtu zakona o duhanu. Javne konzultacije završene su krajem siječnja 2007. Novi zakon iz 2007. godine uključuje slijedeće: potpuna zabrana pušenja na svim zatvorenim radnim mjestima, uključujući barove i restorane, premda se dozvoljavaju separei za pušenje; prostorija za pušenje mora biti potpuno fizički odvojena od ostatka lokala, te je isključivo namijenjena pušenju (t.j. nema hrane i pića, nema usluge); javna mjesta su svi zdravstveni, obrazovni objekti, te vrtići i objekti koji se koriste za socijalnu skrb, prometna infrastruktura i vozila, ugostiteljski/hotelijerski sektor, sportska, rekreacijska i kulturna infrastruktura – na svim zatvorenim javnim i radnim mjestima uključujući prostore na otvorenom koje pripadaju obrazovnim zgradama (iznimke: hotelske sobe, psihijatrijske bolnice, domove za stare i nemoćne gdje je istaknuto da se radi o prostoru za pušenje, prostorijama za pušenje); nema prostorija za pušenje u zdravstvenim i obrazovnim ustanovama; broj telefona za pomoć pri odvikavanju treba biti tiskan na pakiranju cigareta; zabrana prodaje duhanskih proizvoda osobama mlađima od 18 (uključujući provjeru osobne iskaznice); zakon provodi inspektorat (t.j. ne policija).
Španjolska	Od 1. siječnja 2006., Španjolska je uvela potpunu zabranu pušenja na radnom mjestu. Zakonom se zabranjuje pušenje u barovima i restoranima koji su veći od 100 m ² , premda oni mogu uvesti male prostorije za pušenje koje su potpuno odvojene od glavnog prostora. Restorani i barovi s površinom manjom od 100 m ² moraju osigurati jasne znakove na kojima je navedeno da li se radi o lokalu u kojem je dozvoljeno ili nije dozvoljeno pušenje.
Švedska	Švedski zakon o duhanu iz 1993. kaže da bi se poslodavci trebali pobrinuti da zaposlenici nisu izloženi duhanskom dimu protivno svojoj volji. U školama i sličnim objektima, pušenje se može dozvoliti u za to namijenjenim prostorijama ili prostorima, uz uvjet da djeca i mladi ljudi nemaju pristup istima. U praksi većina radnih mjesta (osim za to namijenjenih prostorija za pušenje) su bez dima. Ista pravila se primjenjuju na ostale javne prostore, npr. one u kojima se održavaju kulturni ili sportski događaji. Pušenje je također zabranjeno u zdravstvenim centrima i bolnicama, u zajedničkim prostorima domova za stare i nemoćne i javnom prijevozu. Od hotela se traži da osiguraju određeni broj soba za nepušače za svoje goste. Prije 1. lipnja 2005. objekti u kojima se služi hrana i piće bili su izuzeti od propisa u zakonu o duhanu koji propisuje da bi se poslodavci trebali pobrinuti da zaposlenici nisu izloženi duhanskom dimu protivno svojoj volji. No, od 1. lipnja 2005., u svim restoranima, barovima, noćni klubovima, diskotekama, kockarnicama, dvoranama za bingo, kafićima itd. nema duhanskog dima. Zakon dozvoljava mogućnost izgradnje zatvorenih i zasebno ventiliranih namjenskih prostorija za pušenje u kojima se ne poslužuju hrana ili piće. Manje od 2% svih objekata sada imaju zasebnu prostoriju za pušenje, većinom su to noćni klubovi, kockarnice i dvorane za bingo.
Švicarska	Švicarskim propisom povezanim s Saveznim zakonom o radu iz 1993. nameću se djelomična ograničenja u vladinim objektima i zatvorenim radnim mjestima i uredima. Novi zakon kojim bi se reguliralo pušenje na radnom mjestu je trenutno u izradi. Dragovoljnim sporazumima u nekim kantonima propisana su ograničenja pušenja u zdravstvenih i obrazovnih objektima, restoranima, barovima, pubovima, kazalištima i kinima. U jednom od kantona (Ticino) zabrana pušenja stupila je na snagu u travnju 2007. U nekoliko drugih kantona zabrana pušenja u restoranima je dio političkog programa. Postoji potpuna zabrana pušenja u javnom prijevozu, poput autobusa, brodova, vlakova itd. Jedina iznimka su taksiji, ali u većini taksija je zabranjeno pušenje.

Ujedinjeno Kraljevstvo (Engleska, Wales i Škotska)	Od 1. srpnja 2007. godine stupila je na snagu zabrana pušenja u kafićima, na radnim mjestima i javnim prostorima.
Ujedinjeno Kraljevstvo (Sjeverna Irska)	Nalog o pušenju iz 2006. (Sjeverna Irska) stupio je na snagu 30. travnja 2007. Protivno je zakonu pušiti u većini «zatvorenih» i «znatno zatvorenih» radnih mjesta i javnih mjesta, uključujući radna vozila i javni prijevoz. Osobe odgovorne za prostorije u kojima je zabranjeno pušenje i/ili vozila u kojima je zabranjeno pušenje moraju istaći znakove zabrane pušenja tako da budu jasno vidljivi svim zaposlenicima, mušterijama i posjetiteljima. Kršenje može rezultirati fiksnom globom od 200 funti i može dovesti do sudskog progona, za koji je maksimalna kazna za manji prekršaj 1000 funti. Zakonom se zahtjeva od osoba koje su odgovorne za prostorije u kojima je pušenje zabranjeno da onemoguće ili spriječe osobe koje tamo puše. Slično se zahtjeva od vozača koji imaju upravljačku odgovornost i koji su odgovorni za red i sigurnost u vozilima u kojima je zabranjeno pušenje. Kršenje može dovesti do sudskog progona za koji je maksimalna kazna za manji prekršaj 2500 funti.

- U sklopu preventivnih mjera protiv pušenja ovim zakonskim prijedlogom uređuje se obveza ustanova koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja na promicanje spoznaje o štetnosti uporabe duhanskih proizvoda za zdravlje među svim uzrastima djece i mladeži u svim aktivnostima provedbe redovitog obrazovanja.

Također, u ostvarivanju društvene skrbi za zaštitu zdravlja pučanstva od štetnih utjecaja pušenja duhana i duhanskih proizvoda ovim zakonskim prijedlogom predlaže se osnivanje Nacionalnog povjerenstva za borbu protiv pušenja.

U nadležnosti Povjerenstva jest praćenje pojavnosti pušenja, predlaganje mjera za smanjenje utjecaja duhanskih proizvoda za zdravlje pučanstva, predlaganje provedbenih aktivnosti čiji je cilj smanjenje uporabe duhanskih proizvoda. Povjerenstvo bi isto tako predlagalo programe odvikavanja od pušenja te surađivalo s međunarodnim tijelima koja prate problematiku smanjenja pušenja.

Predloženi zakon predstavlja osnovu za provedbu sustavnih aktivnosti čiji je cilj smanjenje i ograničavanje uporabe duhanskih proizvoda radi zaštite zdravlja građana, a istovremeno uvažava posebnost vremena i procesa pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji te omogućava prilagodbu domaće pravne regulative zakonodavstvu Europske unije na ovom području.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU PREDLOŽENOG ZAKONA

Za provedbu sustavnih odgojnih, informativnih i promidžbenih aktivnosti u cilju smanjenja i ograničavanja uporabe duhanskih proizvoda u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2008. godinu osigurano je 240.380,00 kuna. Za provedbu ovih aktivnosti u 2009. i 2010. godini potrebno je osigurati po 1 milijun kuna, od toga po 260.000,00 kuna iz državnog proračuna, a ostalo iz prihoda od igara za sreću.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH PROIZVODA PO HITNOM POSTUPKU

Zbog potrebe usklađenja domaćeg zakonodavstva s propisima Europske unije na području ograničavanja uporabe duhanskih proizvoda, sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se donošenje Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH PROIZVODA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom u cilju zaštite zdravlja građana utvrđuju mjere za smanjenje i ograničavanje uporabe duhanskih proizvoda, štetnih sastojaka cigareta i obvezne oznake na pakiranjima duhanskih proizvoda, preventivne mjere protiv pušenja te nadzor nad provedbom ovoga Zakona.

Članak 2.

Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. Duhanski proizvodi su proizvodi koji sadrže duhan, bilo da je genetski modificiran ili ne, a služe pušenju, šmrkanju, sisanju ili žvakanju.

2. Katran jest suh, nerazrijeđen beznikotinski kondenzat dima koji nastaje pri pušenju.

3. Nikotin označava nikotinske alkaloide.

4. Duhan za oralnu uporabu su svi proizvodi za oralnu uporabu osim onih namijenjenih za pušenje i žvakanje koji su u cjelini ili djelomično proizvedeni od duhana u prahu ili u specifičnom obliku ili u bilo kojoj kombinaciji tih oblika, osobito onih koji su u pakiranim mjerama ili propusnim pakiranjima ili u obliku koji slični proizvodu hrane.

5. Sastojak jest tvar ili njezin sastavni dio osim lista duhana i drugih prirodnih ili neobrađenih dijelova biljke duhana koji se koriste u proizvodnji ili pripremi duhanskog proizvoda i još uvijek su prisutni u završnom proizvodu, čak i u izmijenjenom obliku, uključujući papir, filter, tinte i vezivna sredstva.

6. Oglašavanje jest svaki oblik komercijalne komunikacije, uključujući usluge informacijskog društva, s ciljem izravne ili neizravne promidžbe duhanskih proizvoda i pušenja.

7. Sponzoriranje jest svaki oblik doprinosa pravne ili fizičke osobe događaju, aktivnosti ili pojedincu s ciljem, učinkom ili mogućim učinkom izravne ili neizravne promidžbe duhanskog proizvoda ili uporabe duhana.

8. Pušenje duhanskih proizvoda jest uporaba duhanskih ili ostalih proizvoda («biljnih pušilica») na način da se udiše dim nastao njihovim izgaranjem.

9. Štetne posljedice pušenja su znanstveno dokazane pojave oštećenja zdravlja i bolesti koje skraćuju život pušača i nepušača, ako borave u istom zatvorenom prostoru u kojem se puši.

10. Preventivne mjere protiv pušenja su sustavne aktivnosti čiji je cilj poboljšanje zdravlja te produljenje i poboljšanje kvalitete života pučanstva.

11. Javni prostor jest zatvoreni prostor namijenjen skupnom boravku ljudi, a obuhvaća prostore u građevinama u kojima se obavljaju djelatnosti iz područja zdravstva, zaštite djece, socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, trgovine, športa i rekreacije, ugostiteljstva i turizma, kulture i umjetnosti, prometa, uključujući čekaonice, prostorije za sastanke, sve dvorane za okupljanje ljudi, gledališta, javna prometna sredstva, dizala, kabine žičare, javne zahode te otvorene prostore namijenjene održavanju kazališnih i kino predstava, prostore školskih dvorišta, dvorišta zdravstvenih ustanova i druge prostore u kojima nepušači protiv svoje volje mogu biti izloženi duhanskom dimu.

12. Prostor za pušenje jest potpuno zatvoren prostor koji je fizički odvojen od drugih zatvorenih prostora i posebno uređen isključivo za pušenje.

13. Promet duhanskih proizvoda jest uvoz i izvoz, skladištenje radi prodaje i prodaja.

II. DOPUŠTENA KOLIČINA ŠTETNIH SASTOJAKA CIGARETA I OBVEZNE OZNAKE NA DUHANSKIM PROIZVODIMA

Članak 3.

Zabranjuje se proizvodnja i promet cigareta koje sadrže više od:

- 10 mg katrana po cigareti,
- 1 mg nikotina po cigareti,
- 10 mg ugljičnog monoksida po cigareti.

Mjerenje katrana, nikotina i ugljičnog monoksida obavlja se na temelju ISO normi:

- za katran ISO 4387,
- za nikotin ISO 10315,
- za ugljični monoksid ISO 8454.

Točnost oznaka na svakom pojedinačnom pakiranju cigareta provjerava se za katran i nikotin sukladno ISO normi 8243.

Proizvođači i uvoznici duhanskih proizvoda obvezni su najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu ministarstvu nadležnom za zdravstvo (u daljnjem tekstu: ministarstvo) dostaviti popis svih sastojaka i njihovih količina po vrsti i tipu koji se koriste u proizvodnji duhanskih proizvoda.

Ministarstvo će jednom godišnje informirati javnost o podacima iz stavka 4. ovoga članka uz obvezu zaštite podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu.

Pravilnik o sadržaju podataka iz stavka 4. ovoga članka te o načinu informiranja javnosti iz stavka 5. ovoga članka donijet će ministar nadležan za zdravstvo (u daljnjem tekstu: ministar).

Članak 4.

Zabranjena je proizvodnja i prodaja cigareta koje nemaju otisnute na bočnoj strani originalnog pakiranja podatke o količini katrana, nikotina i ugljičnog monoksida po cigareti.

Podaci iz stavka 1. ovoga članka moraju pokrivati najmanje 10% površine bočne strane originalnog pakiranja cigareta.

Članak 5.

Svako pojedinačno pakiranje duhanskog proizvoda u prometu, osim duhana za oralnu uporabu i ostalih duhanskih proizvoda koji ne služe pušenju, mora imati otisnuto jedno od sljedećih upozorenja na hrvatskome jeziku i latiničnom pismu:

- »Pušenje ubija/pušenje može ubiti«
- «Pušenje ozbiljno šteti vama i drugima oko vas».

Upozorenje iz stavka 1. ovoga članka mora biti otisnuto na prednjoj strani pojedinačnog pakiranja duhanskog proizvoda i mora prekriti najmanje 30% vanjske površine pojedinačnog pakiranja.

Upozorenja iz stavka 1. ovoga članka moraju se pravilno izmjenjivati tako da se svako od tih upozorenja otisne na jednakim količinama proizvedenih, odnosno prodanih duhanskih proizvoda u tekućoj godini.

Svako pojedinačno pakiranje duhanskog proizvoda u prometu, osim duhana za oralnu uporabu i ostalih duhanskih proizvoda koji ne služe pušenju, uz upozorenje iz stavka 1. ovoga članka, mora imati otisnuto jedno od sljedećih upozorenja na hrvatskome jeziku i latiničnom pismu:

- «Pušači umiru mlađi».
- «Pušenje uzrokuje začepljenje arterija i uzrokuje srčani i moždani udar».
- «Pušenje uzrokuje smrtonosni rak pluća».
- »Pušenje u trudnoći šteti vašem djetetu«.
- «Zaštitite djecu od udisanja vašeg cigaretnog dima».
- «Vaš liječnik ili ljekarnik može vam pomoći prestati pušiti».
- «Pušenje stvara izrazitu ovisnost, nemojte niti počinjati».
- «Prestanak pušenja umanjuje rizik smrtnih srčanih ili plućnih bolesti».
- «Pušenje može izazvati polaganu i bolnu smrt».
- «Potražite pomoć za prestanak pušenja /savjetujte se sa svojim liječnikom/ljekarnikom)».
- «Pušenje može usporiti krvotok i prouzročiti impotenciju».
- «Pušenje uzrokuje starenje kože».
- «Pušenje može oštetiti spermu i smanjiti plodnost».
- «Dim sadrži benzene, nitrosamine, formaldehide i ugljikove cijanide».

Upozorenje iz stavka 4. ovoga članka mora prekriti najmanje 40% vanjske površine zadnje strane pojedinačnog pakiranja duhanskog proizvoda.

Upozorenja iz stavka 4. ovoga članka moraju se pravilno izmjenjivati tako da se svako od tih upozorenja otisne na jednakim količinama proizvedenih, odnosno prodanih duhanskih proizvoda u tekućoj godini.

Upozorenja iz stavka 1. i 4. ovoga članka ne smiju biti otisnuta na dodatnom prozirnom ovitku pojedinačnog pakiranja duhanskog proizvoda koji se koriste u prodaji na malo.

Članak 6.

Zabranjena je prodaja na malo duhanskih proizvoda za žvakanje i sisanje koji nemaju sljedeće upozorenje: «Uporaba ovoga proizvoda šteti vašem zdravlju i stvara ovisnost».

Upozorenje iz stavka 1. ovoga članka mora biti otisnuto na najvidljivijoj površini pojedinačnog pakiranja, osim na dodatnom prozirnom ovitku koji se koristi u prodaji na malo te mora prekriti najmanje 30% vanjske površine pojedinačnog pakiranja.

Članak 7.

Kod pojedinačnih pakiranja duhanskih proizvoda osim cigareta, čija najvidljivija površina prelazi 75 cm², upozorenja iz članka 5. stavka 1. i 4. ovoga Zakona moraju prekriti površinu od najmanje 22,5 cm² na svakoj strani pojedinačnog pakiranja.

Članak 8.

Podaci iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona te upozorenja iz članka 5. stavka 1. i 4. i članka 6. stavka 1. ovoga Zakona moraju na pojedinačnom pakiranju duhanskih proizvoda biti:

- otisnuti masnim crnim slovima tipa Helvetica na bijeloj podlozi s time da veličina slova zauzima najveći mogući dio površine određene za podatke i upozorenja,
- otisnuti malim tiskanim slovima, osim prvog slova i gdje je to gramatički potrebno,
- otisnuti u središnjem dijelu površine određene za podatke i upozorenja, te paralelno s gornjim rubom pakiranja,
- uokvireni crnim obrubom širokim najmanje 3 mm, a najviše 4 mm, tako da ne prekrivaju tekst podataka, odnosno upozorenja, osim za upozorenja za duhanske proizvode iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona,
- otisnuti na hrvatskome jeziku i latiničnom pismu,
- otisnuti na način da ih se ne može ukloniti, izbrisati, da nisu skriveni, nejasni ili prekinuti drugim pisanim ili slikovnim materijalom ili otvaranjem pakiranja.

Podaci iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona te upozorenja iz članka 5. stavka 1. i 4. i članka 6. stavka 1. ovoga Zakona na duhanskim proizvodima koji nisu cigarete mogu biti pričvršćeni kao naljepnice, pod uvjetom da se te naljepnice ne mogu ukloniti.

Pojedinačno pakiranje duhanskog proizvoda mora biti označeno serijskim brojem ili ekvivalentom koji sadrži podatke o mjestu i datumu proizvodnje.

Na pojedinačnom pakiranju duhanskog proizvoda nije dopuštena uporaba izraza kao što su: «s malim količinama katrana», «light», «ultra-light», «mild», osobnih imena, slika, simbola ili drugih znakova koji bi mogli kod potrošača stvoriti utisak da se radi o manje štetnom proizvodu.

III. MJERE ZA SMANJENJE I OGRANIČAVANJE UPORABE DUHANSKIH PROIZVODA

Članak 9.

Zabranjeno je sponzoriranje događaja, aktivnosti ili pojedinaca s ciljem, učinkom ili mogućim učinkom izravne ili neizravne promidžbe duhanskog proizvoda ili uporabe duhana.

Zabranjena je izravna i neizravna promidžba duhanskih proizvoda.

Neizravna promidžba duhanskog proizvoda smatra se prikazivanje logotipa i drugih znakova za označavanje duhanskog proizvoda na predmetima koji u smislu ovoga Zakona nisu duhanski proizvodi. Pod neizravnom promidžbom smatra se i besplatna ponuda duhanskih proizvoda na javnom mjestu i u javnim prostorima.

Zabranjeno je oglašavanje proizvoda koji se ne smatraju duhanskim proizvodima, a koji svojim oblikom, nazivom ili namjenom neposredno potiču potrošnju duhanskih proizvoda te svako drugo oglašavanje koje oblikom, nazivom ili namjenom potiče potrošnju duhanskih proizvoda.

Objavljivanje podataka o kakvoći i drugim svojstvima duhanskih proizvoda u stručnim knjigama, časopisima i drugim stručnim publikacijama namijenjenim obavješćivanju proizvođača ili prodavača tih proizvoda ne smatra se oglašavanjem u smislu ovoga Zakona.

Članak 10.

Iznimno od članka 9. ovoga Zakona, dopušteno je oglašavanje duhanskih proizvoda putem zaštićene robne marke na:

- priboru za pušenje,
- u i na poslovnim prostorima poslovnih subjekata koji obavljaju djelatnost proizvodnje i prometa na veliko u ukupnoj površini do 7 m²,
- na unutarnjim stranama prodavaonica duhanskih proizvoda u ukupnoj površini do 7 m².

Oglašavanje duhanskog proizvoda iz stavka 1. ovoga članka dopušteno je u obliku znaka koji je zaštićen, koji ne navodi niti prikazuje duhanski proizvod, njegovo pakiranje ili uporabu.

Članak 11.

Zabranjuje se prodaja duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina.

Duhanske proizvode ne smiju prodavati osobe mlađe od 18 godina.

Na svim prodajnim mjestima na kojima se prodaju duhanski proizvodi mora biti istaknuta oznaka o zabrani prodaje duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina.

Oznaka iz stavka 3. ovoga članka mora biti istaknuta na vidljivom mjestu tako da se može pročitati s udaljenosti od deset metara.

Prodavač od osobe za koju smatra da je mlađa od 18 godina može zatražiti da odgovarajućom ispravom dokaže punoljetnost. Ako osoba to odbije, prodavač je obvezan uskratiti prodaju traženog duhanskog proizvoda.

Zabranjuje se prodaja maloljetnicima «biljnih pušilica» i drugih proizvoda za pušenje (rizle i sl.) koji mogu maloljetnike poticati na pušenje.

Zabranjuje se prodaja duhanskih proizvoda putem Interneta.

Zabranjuje se prodaja duhanskih proizvoda iz automatskih naprava.

Zabranjuje se prodaja pojedinačnih cigareta, odnosno drugih duhanskih proizvoda izvan originalnog pakiranja proizvođača.

Zabranjuje se prodaja duhana za oralnu uporabu.

Članak 12.

Zabranjuje se pušenje duhanskih proizvoda prilikom javnih nastupa i prikazivanje osoba koje puše na televiziji.

Zabrana iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na filmski program i umjetnička djela.

Zabranjuje se objavljivanje u tisku fotografija ili crteža osoba koje puše u promidžbene svrhe.

Članak 13.

Zabranjuje se pušenje u svim zatvorenim javnim prostorima.

Zatvorenim javnim prostorom smatra se prostor koji ima krov i potpuno zatvoreno više od polovice površine pripadajućih stijena. Pušenje je zabranjeno i u prostorima koji se po ovom Zakonu ne smatraju zatvorenim javnim prostorom, a funkcionalni su dio prostora u kojima se obavlja djelatnost odgoja i/ili obrazovanja te zdravstvena djelatnost.

Prostori za pušenje nisu dopušteni u prostorima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost i djelatnost odgoja i obrazovanja.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka pušenje je dozvoljeno:

- u posebnim za pušače određenim prostorima za smještaj gostiju sukladno propisima o ugostiteljskoj djelatnosti o čemu u takvim prostorima mora biti istaknuta oznaka o dozvoli pušenja,
- u posebnim za pušače određenim prostorima u psihijatrijskim bolnicama i u posebnim za pušače određenim prostorima drugih pružatelja zdravstvene skrbi duševno bolesnim osobama, o čemu u takvim prostorima mora biti istaknuta oznaka o dozvoli pušenja i
- u prostorima za pušenje.

Članak 14.

Prostor za pušenje mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- prostor mora biti uređen tako da iz njega nije moguć protok zraka onečišćenog duhanskim dimom u drugi prostor,
- prostor ne smije biti namijenjen prijelazu u druge prostore i ne smije zauzimati više od 20% ukupne površine javnoga prostora,
- prostor mora biti namijenjen isključivo pušenju,
- u prostoru se ne smije konzumirati hrana niti piće.

Članak 15.

Prostor za pušenje mora biti zatvorena prostorija sa cijelom površinom svih pripadajućih zidova i stropa, s kliznim vratima koja se moraju samostalno zatvarati. Zatvoreni prozori i vrata smatraju se kao dio zida.

Iznad ili uz vrata prostora za pušenje mora se nalaziti oznaka „ Prostor za pušenje “ s navedenim brojem osoba koje istodobno prostor za pušenje može primiti.

Ispred ulaza u prostor za pušenje i u prostoru za pušenje mora se osigurati da se u slučaju kvara ventilacijskog sustava automatski pojavi oznaka „ Zabranjeno pušenje zbog kvara na ventilacijskom sustavu “.

Članak 16.

Prostor za pušenje mora biti opremljen ventilacijskim sustavom koji je sastavni dio prostora za pušenje i koji je fizički odvojen od drugoga ventilacijskog sustava zatvorenoga javnoga prostora u kojem je prostor za pušenje. Duhanskim dimom onečišćen zrak iz prostora za pušenje ne smije prelaziti u druge zatvorene prostorije zatvorenoga javnoga prostora.

Ventilacijski sustav prostora za pušenje mora raditi automatski i osiguravati da nema istjecanja dima u druge zatvorene prostorije zatvorenoga javnoga prostora.

Članak 17.

Ventilacijskim sustavom prostora za pušenje mora se u odnosu na zatvoren prostor iz kojeg se ulazi u prostor za pušenje u samom prostoru za pušenje osigurati podtlak od najmanje 5 Pa uz zatvorena vrata prostora za pušenje.

Prostor za pušenje mora biti opremljen s uređajem za mjerenje i prikazivanje podataka o podtlaku.

Članak 18.

Ventilacijskim sustavom u prostoru za pušenje mora biti osiguran dovod zraka iz otvorenog prostora ili iz zatvorenog prostora u kojemu je pušenje zabranjeno.

Sustav izmjene zraka mora se pročišćavati tako da je najmanja osigurana količina dodatnog zraka 30 litara u sekundi po osobi na temelju indeksa popunjenosti prostora od 0,7 osoba/m².

Članak 19.

Zrak iz prostora za pušenje ne smije se reciklirati nego mora putem ventilacijskog sustava biti izveden u otvoreni prostor.

Članak 20.

Projektiranje, instaliranje i održavanje ventilacijskih sustava prostora za pušenje mora biti provedeno sukladno posebnim tehničkim propisima kojima se utvrđuju bitni zahtjevi za sustave ventilacije.

Članak 21.

Provedbu zabrane pušenja obvezni su osigurati vlasnik ili korisnik prostora u kojem je pušenje zabranjeno.

IV. PREVENTIVNE MJERE PROTIV PUŠENJA

Članak 22.

Obvezuju se ustanove koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja na promicanje spoznaje o štetnosti uporabe duhanskih proizvoda za zdravlje među svim uzrastima djece i mladeži u svim aktivnostima provedbe redovitog obrazovanja.

Program promicanja spoznaje o štetnosti uporabe duhanskih proizvoda za zdravlje među svim uzrastima djece i mladeži iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar nadležan za obrazovanje uz suglasnost ministra.

Članak 23.

U ostvarivanju društvene skrbi za zaštitu zdravlja pučanstva od štetnih utjecaja pušenja duhana i duhanskih proizvoda ministar osniva i imenuje Nacionalno povjerenstvo za borbu protiv pušenja (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Povjerenstvo ima 9 članova i to:

- 3 zdravstvena radnika koji svojim radom sudjeluju u zdravstvenom prosvjećivanju,
- 2 istaknuta stručnjaka u borbi protiv pušenja,
- 1 predstavnik javnih medija,
- 1 predstavnik iz područja odgoja i obrazovanja,
- 1 predstavnik ministarstva,
- 1 predstavnik ministarstva nadležnog za obrazovanje.

Povjerenstvo obavlja sljedeće poslove:

- prati pojavnost pušenja, proučava i predlaže mjere za smanjenje utjecaja duhanskih proizvoda za zdravlje pučanstva,
- predlaže provedbene aktivnosti čiji je cilj smanjenje uporabe duhanskih proizvoda,
- predlaže programe odvikavanja od pušenja,
- predlaže i organizira izdavanje prigodnih publikacija čiji je cilj promicanje nepušenja kao zdravog načina života i odvikavanje od pušenja,
- surađuje s međunarodnim tijelima koja prate problematiku smanjenja pušenja,
- priprema izvješća o učestalosti navike pušenja i rezultatima trajnih preventivnih akcija,
- surađuje s vladinim i nevladinim organizacijama i udrugama,
- obavlja i druge poslove iz područja ograničavanja pušenja duhana i duhanskih proizvoda, te
- podnosi ministru godišnje izvješće o aktivnostima Povjerenstva.

Članak 24.

Za provedbu sustavnih odgojnih, informativnih i promidžbenih aktivnosti u cilju smanjenja i ograničavanja uporabe duhanskih proizvoda osiguravaju se sredstva u državnom proračunu.

V. NADZOR

Članak 25.

Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavljaju, svaki u okviru svojega djelokruga propisanog zakonom, sanitarni inspektori, zdravstveni inspektori, prosvjetni inspektori, inspektori rada i gospodarski inspektori Državnog inspektorata.

Članak 26.

U slučaju kad nadležni inspektor utvrdi da se duhanski proizvodi prodaju protivno odredbama članka 3. – 12. ovoga Zakona pravnoj ili fizičkoj osobi koja obavlja djelatnost prodaje, rješenjem zabranjuje prodaju duhanskih proizvoda.

Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se rok do kojeg traje zabrana prodaje duhanskih proizvoda, a koji ne može biti dulji od šest mjeseci.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, kad nadležni inspektor utvrdi da se duhanski proizvodi prodaju osobama mlađim od 18 godina usmenim će rješenjem u zapisniku, do otklanjanja utvrđenih nedostataka, a najkraće na rok od 30 dana, sukladno propisima o trgovini, zabraniti pravnoj ili fizičkoj osobi obavljanje djelatnosti trgovine.

VI. KAZNE NE ODREDBE

Članak 27.

Novčanom kaznom od 30.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. proizvodi ili prodaje cigarete koje sadrže više od 10 mg katrana po cigareti (članak 3. stavak 1. podstavak1.),
2. proizvodi ili prodaje cigarete koje sadrže više od 1 mg nikotina po cigareti (članak 3. stavak 1. podstavak2.),
3. proizvodi ili prodaje cigarete koje sadrže više od 10 mg ugljičnog monoksida po cigareti (članak 3. stavak 1. podstavak 3.),
4. ne dostavi ministarstvu nadležnom za zdravstvo propisane podatke u propisanom roku (članak 3. stavak 4.),
5. proizvodi ili prodaje cigarete koje na bočnoj strani originalnog pakiranja nemaju otisnute podatke o količini katrana, nikotina i ugljičnog monoksida po cigareti ili ima otisnute pogrešne podatke ili ti podaci ne pokrivaju najmanje 10% površine bočne strane originalnog pakiranja cigareta (članak 4.),
6. proizvodi ili prodaje duhanske proizvode bez otisnutog upozorenja iz članka 5. stavka 1.ovoga Zakona ili ako je to upozorenje otisnuto protivno odredbi članka 5. stavka 2. ovoga Zakona,
7. proizvodi ili prodaje duhanske proizvode bez upozorenja iz članka 5. stavka 4. ovoga Zakona ili je to upozorenje otisnuto protivno odredbi članka 5. stavka 5. ovoga Zakona ili se upozorenje ne izmjenjuje sukladno članku 5. stavku 6. ovoga Zakona,

8. proizvodi ili prodaje duhanske proizvode na kojem je upozorenje iz članka 5. stavka 1. ili 4. ovoga Zakona otisnuto na dodatnom prozirnom ovitku pojedinačnog pakiranja duhanskog proizvoda koji se koriste u prodaji na malo (članak 5. stavak 7.),
9. prodaje na malo duhanske proizvode za žvakanje i sisanje koji nemaju upozorenje iz članka 6. stavka 1. ili je to upozorenje otisnuto protivno članku 6. stavku 2. ovoga Zakona,
10. prodaje duhanske proizvode osim cigareta na kojem je upozorenje iz članka 5. stavka 1. i 4. ovoga Zakona otisnuto protivno članku 7. ovoga Zakona,
11. proizvodi ili prodaje duhanske proizvode na kojima su podaci iz članka 3. stavka 1. te upozorenja iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona otisnuti protivno članku 8. stavku 1. ovoga Zakona,
12. proizvodi ili prodaje duhanske proizvode koji nisu cigarete na kojima su podaci iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona te upozorenja iz članka 5. stavka 1. i 4. i članka 6. stavka 1. ovoga Zakona pričvršćeni kao naljepnice koje se mogu ukloniti,
13. prodaje duhanske proizvode bez serijskog broja ili ekvivalenta koji sadrži podatke o mjestu i datumu proizvodnje (članak 8. stavak 3.),
14. prodaje duhanske proizvode s uporabom izraza protivno članku 8. stavku 4. ovoga Zakona,
15. sponzorira događaje, aktivnosti ili pojedince s ciljem, učinkom ili mogućim učinkom izravne ili neizravne promidžbe duhanskog proizvoda ili uporabe duhana (članak 9. stavak 1.),
16. izravno ili neizravno promiče duhanske proizvode (članak 9. stavak 2.),
17. oglašava proizvode koji se ne smatraju duhanskim proizvodima, a koji svojim oblikom, nazivom ili namjenom neposredno potiču potrošnju duhanskih proizvoda ili obavlja oglašavanje koje oblikom, nazivom ili namjenom potiče potrošnju duhanskih proizvoda (članak 9. stavak 4.),
18. oglašava duhanski proizvod putem zaštićene robne marke protivno članku 10. ovoga Zakona,
19. prodaje duhanske proizvode osobama mlađim od 18 godina (članak 11. stavak 1.),
20. duhanske proizvode prodaje osoba mlađa od 18 godina (članak 11. stavak 2.),
21. na prodajnom mjestu na kojem se prodaju duhanski proizvodi ne istakne oznaku o zabrani prodaje duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina ili je ne istakne na vidljivom mjestu tako da se može pročitati s udaljenosti od deset metara. (članak 11. stavak 3. i 4.),
22. prodaje maloljetnicima «biljne pušilice» ili druge proizvode za pušenje (rizle i sl.) koji mogu maloljetnike poticati na pušenje (članak 11. stavak 6.),
23. prodaje duhanske proizvode putem Interneta (članak 11. stavak 7.),
24. prodaje duhanske proizvode iz automatskih naprava (članak 11. stavak 8.),
25. prodaje pojedinačne cigarete, odnosno druge duhanske proizvode izvan originalnog pakiranja proizvođača (članak 11. stavak 9.),
26. prodaje duhan za oralnu uporabu (članak 11. stavak 10.),
27. dopusti pušenje duhanskih proizvoda prilikom javnih nastupa na televiziji uživo ili objavi u tisku fotografije ili crteže osoba koje puše u promidžbene svrhe (članak 12. stavak 1. i 3.),

28. ne osigura poštivanje zabrane pušenja u zatvorenom javnom prostoru (članak 13. stavak 1. i 2.),

29. prostor za pušenje ne ispunjava uvjete iz članka 14.do 20. ovoga Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba te odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 28.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja u ugostiteljskom objektu uslužuje hranu i/ili piće, a u kojem je ugostiteljskom objektu zatečena osoba koja puši.

Članak 29.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će inspektor na mjestu izvršenja za prekršaj fizičku osobu ako:

1. besplatno nudi duhanske proizvode na javnom mjestu i u javnim prostorima (članak 9. stavak 2.),
2. puši u javnom prostoru u kojem je pušenje zabranjeno (članak 13. stavak 1.).

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 30.

Pravilnik o sadržaju podataka u popisu koji su proizvođači i uvoznici duhanskih proizvoda obvezni dostaviti ministarstvu i o načinu informiranja javnosti o tim podacima ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 31.

Program promicanja spoznaje o štetnosti uporabe duhanskih proizvoda za zdravlje među svim uzrastima djece i mladeži iz članka 22. stavka 2. ovoga Zakona ministar nadležan za obrazovanje donijet će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 32.

Proizvođači i uvoznici duhanskih proizvoda obvezni su svoj rad i poslovanje uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 33.

Vlasnici, odnosno korisnici zatvorenog javnog prostora obvezni su svoj rad i poslovanje uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 34.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda („Narodne novine“, br 128/99., 14/00. i 55/00).

Članak 35.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članke 1.-2.

Navedeni članci sadrže opće odredbe.

Člankom 1. uređuje se područje uređivanja Zakona, a članak 2. sadrži definicije pojedinih izraza koji se koriste u Zakonu.

Uz članke 3.-8.

II. glava zakonskoga prijedloga sadrži odredbe o dopuštenoj količini štetnih sastojaka cigareta i obveznim oznakama na duhanskim proizvodima.

Člankom 3. zabranjuje se proizvodnja i promet cigareta koje sadrže više od 10 mg katrana po cigareti, 1 mg nikotina po cigareti i 10 mg ugljičnog monoksida po cigareti. Navedena rješenja sukladna su odrednicama Direktive 2001/37/EZ.

Uređuje se obveza proizvođača i uvoznika duhanskih proizvoda da najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu ministarstvu nadležnom za zdravstvo dostave popis svih sastojaka i njihovih količina po vrsti i tipu koji se koriste u proizvodnji duhanskih proizvoda. O tim podacima ministarstvo će jednom godišnje informirati javnost uz obvezu zaštite podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu.

Člankom 4. uređuje se zabrana proizvodnje i prodaja cigareta koje nemaju otisnute na bočnoj strani originalnog pakiranja podatke o količini katrana, nikotina i ugljičnog monoksida po cigareti. Navedeni podaci moraju pokrivati najmanje 10% površine bočne strane originalnog pakiranja cigareta.

Članak 5. propisuje podatke i upozorenja koja mora sadržavati svako pojedinačno pakiranje duhanskog proizvoda u prometu, osim duhana za oralnu uporabu i ostalih duhanskih proizvoda koji ne služe pušenju.

Na svakom pojedinačnom pakiranju duhanskog proizvoda u prometu mora biti otisnuto jedno od sljedećih općih upozorenja na hrvatskome jeziku i latiničnom pismu:

- »Pušenje ubija/pušenje može ubiti«
- «Pušenje ozbiljno šteti vama i drugima oko vas».

Navedeno opće upozorenje mora biti otisnuto na prednjoj strani pojedinačnog pakiranja duhanskog proizvoda i mora prekriti najmanje 30% vanjske površine pojedinačnog pakiranja.

Uz opće upozorenje na svakom pojedinačnom pakiranju duhanskog proizvoda u prometu mora biti otisnuto jedno od sljedećih dodatnih upozorenja na hrvatskome jeziku i latiničnom pismu:

- «Pušači umiru mlađi».
- «Pušenje uzrokuje začepljenje arterija i uzrokuje srčani i moždani udar».
- «Pušenje uzrokuje smrtonosni rak pluća».
- »Pušenje u trudnoći šteti vašem djetetu«.
- «Zaštitite djecu od udisanja vašeg cigaretnog dima».
- «Vaš liječnik ili ljekarnik može vam pomoći prestati pušiti».
- «Pušenje stvara izrazitu ovisnost, nemojte niti počinjati».
- «Prestanak pušenja umanjuje rizik smrtnih srčanih ili plućnih bolesti».

«Pušenje može izazvati polaganu i bolnu smrt».

«Potražite pomoć za prestanak pušenja /savjetujte se sa svojim liječnikom/ljekarnikom».

«Pušenje može usporiti krvotok i prouzročiti impotenciju».

«Pušenje uzrokuje starenje kože».

«Pušenje može oštetiti spermu i smanjiti plodnost».

«Dim sadrži benzene, nitrosamine, formaldehide i ugljikove cijanide».

Dodatno upozorenje mora prekriti najmanje 40% vanjske površine zadnje strane pojedinačnog pakiranja duhanskog proizvoda.

Opće i dodatno upozorenje ne smiju biti otisnuti na dodatnom prozirnem ovitku pojedinačnog pakiranja duhanskog proizvoda koji se koriste u prodaji na malo.

Člankom 6. propisuje se zabrana prodaje na malo duhanskih proizvoda za žvakanje i sisanje koji nemaju sljedeće upozorenje: «Uporaba ovoga proizvoda šteti vašem zdravlju i stvara ovisnost». Navedeno upozorenje mora biti otisnuto na najvidljivijoj površini pojedinačnog pakiranja, osim na dodatnom prozirnem ovitku koji se koristi u prodaji na malo te mora prekriti najmanje 30% vanjske površine pojedinačnog pakiranja.

Članak 7. uređuje da pojedinačno pakiranje duhanskih proizvoda osim cigareta, čija najvidljivija površina prelazi 75 cm², opće i dodatno upozorenje moraju prekriti površinu od najmanje 22,5 cm² na svakoj strani pojedinačnog pakiranja.

Članak 8. definira oblik i veličinu podataka i upozorenja na pojedinačnom pakiranju duhanskih proizvoda.

Uređuje se da na pojedinačnom pakiranju duhanskog proizvoda nije dopuštena uporaba izraza kao što su: «s malim količinama katrana», «light», «ultra-light», «mild», osobnih imena, slika, simbola ili drugih znakova koji bi mogli kod potrošača stvoriti utisak da se radi o manje štetnom proizvodu.

Uz članke 9.-21.

Glavom III. zakonskoga prijedloga uređene su mjere za smanjenje i ograničavanje uporabe duhanskih proizvoda.

Sukladno Direktivi 2003/33/EZ Europskog parlamenta i Vijeća člankom 9. zakonskoga prijedloga zabranjuje se sponzoriranje događaja, aktivnosti ili pojedinaca s ciljem, učinkom ili mogućim učinkom izravne ili neizravne promidžbe duhanskog proizvoda ili uporabe duhana kao i izravna i neizravna promidžba duhanskih proizvoda.

Članak 10. sadrži iznimke od zabrane oglašavanja duhanskih proizvoda. Dopušta se oglašavanje duhanskih proizvoda putem zaštićene robne marke na priboru za pušenje, u i na poslovnim prostorima poslovnih subjekata koji obavljaju djelatnost proizvodnje i prometa na veliko u ukupnoj površini do 7 m² te na unutarnjim stranama prodavaonica duhanskih proizvoda u ukupnoj površini do 7 m². Navedeno oglašavanje dopušteno je u obliku znaka koji je zaštićen, koji ne navodi niti prikazuje duhanski proizvod, njegovo pakiranje ili uporabu.

Člankom 11. propisuje se zabrana prodaje duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina.

Uređuje se da na svim prodajnim mjestima na kojima se prodaju duhanski proizvodi mora biti istaknuta oznaka o zabrani prodaje duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina. Ova oznaka mora biti istaknuta na vidljivom mjestu tako da se može pročitati s udaljenosti od deset metara.

Također, zabranjuje se prodaja maloljetnicima «biljnih pušilica» i drugih proizvoda za pušenje (rizle i sl.) koji mogu maloljetnike poticati na pušenje.

Isto tako ovim člankom propisuje se zabrana prodaje duhanskih proizvoda putem Interneta, prodaje duhanskih proizvoda iz automatskih naprava kao i prodaje pojedinačnih cigareta, odnosno drugih duhanskih proizvoda izvan originalnog pakiranja proizvođača te zabrana prodaje duhana za oralnu uporabu.

Člankom 12. određuje se zabrana pušenja duhanskih proizvoda prilikom javnih nastupa i prikazivanje osoba koje puše na televiziji. Ova zabrana ne odnosi se na filmski program i umjetnička djela.

Zabranjuje se objavljivanje u tisku fotografija ili crteža osoba koje puše u promidžbene svrhe.

Člankom 13. zabranjuje se pušenje u svim zatvorenim javnim prostorima. Pod javnim prostorom smatra se zatvoreni prostor namijenjen skupnom boravku ljudi, a obuhvaća prostore u građevinama u kojima se obavljaju djelatnosti iz područja zdravstva, zaštite djece, socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, trgovine, športa i rekreacije, ugostiteljstva i turizma, kulture i umjetnosti, prometa, uključujući čekaonice, prostorije za sastanke, sve dvorane za okupljanje ljudi, gledališta, javna prometna sredstva, dizala, kabine žičare, javne zahode te otvorene prostore namijenjene održavanju kazališnih i kino predstava, prostore školskih dvorišta, dvorišta zdravstvenih ustanova i druge prostore u kojima nepušači protiv svoje volje mogu biti izloženi duhanskom dimu. Pušenje je zabranjeno i u prostorima koji se po ovom Zakonu ne smatraju zatvorenim javnim prostorom, a funkcionalni su dio prostora u kojima se obavlja djelatnost odgoja i/ili obrazovanja te zdravstvena djelatnost.

Pod zatvorenim javnim prostorom smatra se prostor koji ima krov i potpuno zatvoreno više od polovice površine pripadajućih stijena.

Prostori za pušenje nisu dopušteni u prostorima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost i djelatnost odgoja i obrazovanja.

Članak 13. sadrži i odredbe o iznimkama od navedenih zabrana pušenja u zatvorenim javnim prostorima. Dopušta se pušenje u posebnim za pušače određenim prostorima za smještaj gostiju sukladno propisima o ugostiteljskoj djelatnosti, u posebnim za pušače određenim prostorima u psihijatrijskim bolnicama i u posebnim za pušače određenim prostorima drugih pružatelja zdravstvene skrbi duševno bolesnim osobama kao i u prostorima za pušenje.

Članci 14.-20. određuju uvjete koje mora sadržavati prostor za pušenje.

Članak 21. propisuje obvezu vlasnika ili korisnika prostora za provedbu zabrane pušenja.

Uz članke 22.-24.

Glava IV. Zakonskoga prijedloga sadrži odredbe o preventivnim mjerama protiv pušenja.

Člankom 22. propisuje se obveza ustanova koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja na promicanje spoznaje o štetnosti uporabe duhanskih proizvoda za zdravlje među svim uzrastima djece i mladeži u svim aktivnostima provedbe redovitog obrazovanja.

Članak 23. uređuje osnivanje Nacionalnog povjerenstva za borbu protiv pušenja.

Povjerenstvo prati pojavnosti pušenja, predlaže mjere za smanjenje utjecaja duhanskih proizvoda za zdravlje pučanstva, predlaže provedbene aktivnosti čiji je cilj smanjenje uporabe duhanskih proizvoda. Isto tako Povjerenstvo predlaže programe odvikavanja od pušenja te surađuje s međunarodnim tijelima koja prate problematiku smanjenja pušenja.

Članak 24. uređuje da se u državnom proračunu osiguravaju sredstva za provedbu sustavnih odgojnih, informativnih i promidžbenih aktivnosti u cilju smanjenja i ograničavanja uporabe duhanskih proizvoda .

Uz članke 25.-26.

Glava V. sadrži odredbe o nadzoru nad provedbom ovoga Zakona.

Članak 25. određuje da inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavljaju, svaki u okviru svojega djelokruga propisanog zakonom, sanitarni inspektori, zdravstveni inspektori, prosvjetni inspektori, inspektori rada i gospodarski inspektori Državnog inspektorata.

Članak 26. daje ovlast nadležnom inspektoru da rješenjem zabrani prodaju duhanskih proizvoda kad utvrdi da se duhanski proizvodi prodaju protivno odredbama članka 3. – 12. ovoga Zakona.

Uz članke 27.-29.

Glava VI. sadrži kaznene odredbe.

Uz članke 30.-35.

Glava VII. sadrži prijelazne i završne odredbe.

Prijelaznim odredbama uređuje se da su proizvođači i uvoznici duhanskih proizvoda obvezni svoj rad i poslovanje uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. U istom roku obvezni su i vlasnici, odnosno korisnici zatvorenog javnog prostora svoj rad i poslovanje uskladiti s odredbama ovoga Zakona.

Člankom 35. uređuje se stupanje na snagu Zakona.